

Biserica
Bp. 508 21.10.2014

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă privind votul prin
corespondență, exercitat de cetățenii români cu
domiciliul sau reședința în afara granițelor țării**

**Analizând propunerea legislativă privind votul prin
corespondență, exercitat de cetățenii români cu domiciliul sau
reședința în afara granițelor țării, transmisă de Secretarul General
al Senatului cu adresa nr. b508 din 25.09.2014,**

CONSILIUL LEGISLATIV

**În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și al art.46(2)
din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,**

**Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele
observații și propuneri:**

I. Observații generale

**1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare
introducerea votului prin corespondență pentru cetățenii români cu
domiciliul sau reședința în afara granițelor țării, în cadrul oricărui
scrutin electoral sau referendar organizat în România.**

**Așa cum se arată în Expunerea de motive, „Prin acest proiect se
institue un mecanism coerent de gestionare și validare a voturilor
exprimate prin corespondență, având în prim plan Autoritatea
Electorală Permanentă, instituție independentă, aflată sub controlul
Parlamentului”.**

**Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte
din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73**

alin.(3) lit.a) și h) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

Precizăm că o propunere legislativă cu obiect de reglementare similar, dar cu un conținut diferit, a fost transmisă spre avizare Consiliului Legislativ de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.b607 din 4 noiembrie 2010, fiind emis Avizul favorabil, cu observații și propuneri nr.1432 din 2 decembrie 2010. Această propunere legislativă a fost respinsă definitiv de către Camera Deputaților, la data de 5 martie 2013.

De asemenea, o altă propunere legislativă cu obiect similar de reglementare, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B619/4.10.2013 și avizată de Consiliul Legislativ cu Avizul nr.1197/29.10.2013, se află pe ordinea de zi a Camerei Deputaților, în calitate de Cameră decizională.

2. Întrucât propunerea legislativă are implicații asupra bugetului de stat, este necesar să se solicite punctul de vedere al Guvernului, potrivit prevederilor art.111 alin.(1) teza finală din Constituție.

De asemenea, ținând seama de prevederile art.15 alin.(1) din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, și ale art.7 din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010, cu modificările și completările ulterioare, propunerea trebuie însoțită de fișa financiară.

3. Semnalăm că propunerea legislativă nu prevede în mod expres măsuri clare, care să garanteze secretul votului, consacrat de art.62 alin.(1) și art.81 alin.(1) din Legea fundamentală.

Avem în vedere prevederile **art.7, art.8, 10 și 14**, care nu sunt suficient de precise și complete în ceea ce privește exercitarea dreptului de vot și asigurarea secretului acestuia.

Astfel, deși **art.7** precizează documentele expediate alegătorului de Autoritatea Electorală Permanentă pentru exercitarea votului prin corespondență, proiectul nu cuprinde reglementări exprese cu privire la necesitatea introducerii buletinului de vot în plicul prevăzut la lit.b) și nici modul în care acesta trebuie închis și expedit în plicul prevăzut la lit.e), etapele în care cele două plicuri se deschid, precum și celelalte măsuri menite să asigure secretul votului.

În plus, nu există reglementată nicio modalitate de verificare a faptului că alegătorii care și-au exercitat dreptul de vot prin corespondență posedă documente valabile prin care să facă dovada cetățeniei române și a domiciliului respectiv reședinței în străinătate, ceea ce poate deschide calea unor eventuale fraude electorale.

Pentru aceste motive, este necesară revederea acestor dispoziții, reformularea și completarea textelor, în vederea asigurării clarității și caracterului complet al normelor.

4. Tot în ceea ce privește procedura de votare, semnalăm că proiectul nu cuprinde dispoziții care să garanteze securitatea procesului de votare și să împiedice ca un alegător să voteze de două ori, atât prin corespondență, cât și la secțiile de votare.

De asemenea, apreciem că reglementarea propusă nu oferă garanții suficiente că buletinele de vot transmise de Autoritatea Electorală Permanentă pentru exercitarea votului prin corespondență sunt utilizate exclusiv și efectiv de către persoanele cărora li se adresează și că votul nu va fi exercitat de alte persoane în numele și în locul persoanelor în drept.

Totodată, avem în vedere și faptul că procedura de exercitare a votului prin înscrierea olografă a semnelui „X” în buletinul de vot, astfel cum prevede **art.8**, nu este de natură a garanta securitatea votului, întrucât această înscriere ar putea fi cu ușurință reprodusă și chiar dublată în buletinul de vot, fapt ce ar conduce la anularea votului, de vreme ce nu prezintă niciun element de siguranță.

5. În privința termenului de cel puțin **60** de zile, prevăzut la **art.5**, în cadrul căruia trebuie transmisă cererea pentru exercitarea dreptului de vot, este necesară reanalizarea normei, întrucât, în unele situații, acesta ar putea fi egal sau mai mare decât termenul în care trebuie stabilită data alegerilor și adusă la cunoștință publică, potrivit actelor normative din domeniul electoral, astfel că alegătorilor le-ar fi imposibil să transmită cererea cu cel puțin 60 de zile înainte de stabilirea acestei date, norma fiind, în aceste condiții, inaplicabilă. Ne referim la art.5 din Legea nr.370/2004, potrivit căruia „Cu cel puțin 60 de zile înaintea zilei votării, Guvernul stabilește data alegerilor prin hotărâre.” Avem, de asemenea, în vedere și prevederile Legii nr.3/2000, care nu stabilesc un termen fix pentru stabilirea datei referendumului național, astfel încât stabilirea datei acestuia s-ar putea

face cu mai puțin de 60 de zile înainte. În acest context, amintim că, potrivit art.95 alin.(3) din Constituție, referendumul pentru demiterea Președintelui României se organizează **în cel mult 30 de zile** de la suspendarea acestuia din funcție.

Față de cele de mai sus, este necesar ca proiectul să cuprindă reglementări care să acopere toate aceste situații.

6. Normele din cuprinsul art.11-15, referitoare la birourile electorale speciale, nu sunt corelate cu prevederile legale în vigoare din domeniul electoral.

Ne referim, cu titlu de exemplu, la dispozițiile art.13 din Legea nr.370/2004, act normativ la care chiar proiectul face trimitere în art.18, potrivit cărora organizarea și desfășurarea operațiunilor specifice perioadei electorale, pentru secțiile de votare din străinătate, se realizează de un singur birou electoral pentru secțiile de votare din străinătate.

Din aceste motive, se impune reanalizarea dispozițiilor referitoare la birourile electorale speciale și precizarea relației dintre acestea și celelalte reglementări în vigoare din domeniul electoral, cu același obiect, în vederea evitării unor paralelisme și a unor contradicții legislative. De altfel, proiectul nici nu cuprinde norme referitoare la numărul, competența teritorială, componența și atribuțiile birourilor electorale speciale.

II. Observații de redactare și de tehnică legislativă

1. Pentru asigurarea unității terminologice în raport cu alte acte normative din domeniul electoral, propunem utilizarea în cadrul proiectului a termenului „cetățenii români cu domiciliul sau reședința **în străinătate**”.

2. Semnalăm că propunerii legislative îi lipsește formula introductivă, consacrată de art.42 alin.(2) din Legea nr.24/2000, în următoarea redactare:

„Parlamentul României adoptă prezenta lege.”

3. Pentru un spor de rigoare normativă, propunem comasarea **art.1 și art.2** într-un singur articol, cu următorul cuprins:

„Art.1. – Cetățenii români cu drept de vot, cu domiciliul sau reședința în străinătate, pot opta fie pentru exercitarea votului prin corespondență, potrivit prezentei legi, fie pentru exercitarea votului prin prezentarea la secțiile de votare, la alegerile pentru alegerea

Președintelui României, la alegerile pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, la alegerile pentru Parlamentul European precum și la referendumul național.”

4. Referitor la **art.3**, precizăm că definirea scrutinului electoral, a scrutinului referendar, precum și trimiterea la definițiile date de Codul civil noțiunilor de „domiciliu” și „reședință”, nu sunt necesare.

Având în vedere însă, că în cuprinsul proiectului sunt utilizați și alți termeni, fără ca aceștia să fie explicați, cum ar fi: dovada privind exercitarea dreptului prin corespondență, birouri electorale speciale, Registrul electoral pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în străinătate, este indicat să fie instituit un articol distinct, care să cuprindă definițiile tuturor termenilor cu care operează legea.

5. La **art.4**, pentru corelare cu prevederile altor acte normative din domeniul electoral și pentru utilizarea unei terminologii unitare, sugerăm înlocuirea expresiei „Exercitarea dreptului de vot prin **prezența la urne**” cu sintagma „Exercitarea dreptului de vot prin **prezentarea la secțiile de votare**”.

6. La **art.5**, având în vedere că transmiterea cererii la care norma face referire nu reprezintă practic exercitarea efectivă a dreptului de vot, ci doar un demers prealabil menit să asigure posibilitatea exercitării dreptului de vot prin corespondență, propunem ca textul să debuteze, astfel:

„Art.5. – În vederea exercitării dreptului de vot prin corespondență, cetățenii români cu domiciliul sau reședința în străinătate transmit Autorității Electorale Permanente o cerere...”.

7. Cu privire la Registrul Electoral la care face referire **art.6 alin.(1)**, precizăm că organizarea și funcționarea acestuia sunt reglementate de art.22-24 din Legea nr.35/2008. Totodată, menționăm că acesta cuprinde cetățenii români cu domiciliul sau reședința în România și cetățenii români cu **domiciliul în străinătate**. Or, proiectul are în vedere și cetățenii români cu **reședința** în străinătate.

La **alin.(3)**, rândul doi, este necesară eliminarea expresiei „din lege”, ca fiind superflua, observație valabilă și pentru **art.12 alin.(2)**, precum și pentru toate situațiile similare din proiect.

De asemenea, pentru precizia normei, recomandăm detalierea expresiei „celorlalte autorități competente”.

8. La **art.7 lit.d)**, considerăm necesar a se preciza în ce constă „dovada privind exercitarea votului prin corespondență”, în lipsa unei definiții a acestei noțiuni. Observația este valabilă și cu privire la **art.14 alin.(1)**.

La **lit.e)**, din considerente de tehnică legislativă, expresia „prevăzute la literele a)-d)” trebuie redată sub forma „prevăzute la **lit.a)-d)**”, iar formularea „din prezentul articol” va fi eliminată, ca inutilă. De asemenea, expresia „exercită votul în **modalitatea** prin corespondență” se va reda sub forma „exercită votul prin corespondență”.

9. La **art.8 alin.(1)**, pentru un spor de rigoare normativă, propunem înlocuirea expresiei „înscrierea **semnului X**” cu sintagma „înscrierea **olografă a literei „X**””.

De asemenea, pentru folosirea unui limbaj normativ, expresia „candidatului preferat” se va înlocui cu sintagma „candidatului pe care îl votează”.

Din aceleași rațiuni, la **alin.(2)**, expresia „răspunsul preferat” va fi înlocuită cu expresia „răspunsul pe care îl votează”.

10. La **art.9**, din considerente de rigoare normativă, sintagma „...va expedia buletinul de vot pentru al doilea tur de scrutin însoțite de celelalte documente stipulate la art.7...” va fi redactată sub forma „...va expedia buletinul de vot pentru al doilea tur de scrutin **însoțit** de documentele **prevăzute** la art.7...”.

11. La **art.10 alin.(1)**, din rațiuni de tehnică legislativă, expresia „la art.7 sau **art.9**” va fi redată sub forma „la art.7 sau 9, **după caz**”.

Referitor la **alin.(2)**, pentru caracterul complet al normei, apreciem că acesta ar trebui să stabilească un termen determinat sau determinabil în care cetățenii cu domiciliul sau reședința în străinătate să expedieze documentele în cauză către Autoritatea Electorală Permanentă și, totodată, să reglementeze un mecanism care să asigure primirea și păstrarea de către Autoritatea Electorală Permanentă a documentelor astfel trimise. În caz contrar, dispoziția este lipsită de previzibilitate.

12. La **art.12 alin.(1)**, pentru unitate în redactare, cuvântul „electorală” din titulatura „Autoritatea electorală Permanentă” trebuie scris cu literă mare. Totodată, pentru fluentă în exprimare, sintagma

„desfășurării activității de către birourile” se va înlocui cu expresia „desfășurării activității birourilor”.

13. Semnalăm că **art.14 alin.(2)** și **art.15 alin.(1)** instituie dispoziții similare, motiv pentru care propunem comasarea acestora, pentru suplețea proiectului.

14. La **art.15 alin.(2)**, din considerente de redactare, expresia „procesul verbal” va fi redactată sub forma „procesul-verbal”, observația fiind valabilă și pentru **alin.(3)**.

Semnalăm că din norma propusă pentru **alin.(3)** rezultă că modelul cererii pentru exercitarea dreptului de vot prin corespondență se aprobă prin hotărâre a Guvernului. Or, existența unui formular standard al cererii nu rezultă din cuprinsul art.5, care se referă la transmiterea unei cereri format electronic sau în format olograf.

15. Semnalăm că faptele prevăzute drept infracțiuni în cuprinsul **art.16** din proiect constituie infracțiuni potrivit art.387 din Codul penal. Pentru evitarea instituirii unor incriminări paralele, sugerăm eliminarea din proiect a art.16.

16. La **art.17 alin.(1)**, pentru corectitudinea exprimării, sintagma „cu amendă între 2.000 lei și 5.000 lei” trebuie înlocuită cu expresia „cu amendă de la 2.000 lei la 5.000 lei”.

La **alin.(2)**, semnalăm că, potrivit art.15 alin.(1) din Ordonanța Guvernului nr.2/2001 agenți constatatori pot fi **persoanele** anume prevăzute în actul normativ, și nu anumite instituții ori autorități. Este necesară, de aceea, reanalizarea soluției legislative propuse și reformularea corespunzătoare a textului.

Totodată, pentru asigurarea unei reglementări complete, este necesar ca după alin.(2) al **art.17** să se introducă un nou alineat, **alin.(3)**, cu următorul cuprins:

„**(3)** Contravenției prevăzute la alin.(1) îi sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.180/2002, cu modificările și completările ulterioare”.

17. Referitor la **art.18**, pentru o informare completă și pentru o redactare conformă normelor de tehnică legislativă, propunem reformularea textului, astfel:

„Art.18. - Dispozițiile prezentei legi se completează cu prevederile Legii nr.370/2004 pentru alegerea Președintelui României,

republicată, cu modificările și completările ulterioare, Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr.67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr.215/2001 și a Legii nr.393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare, Legii nr.33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, republicată, cu modificările ulterioare, și ale Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, cu modificările și completările ulterioare.”

PREȘEDINTE
[Signature]
dr. Dragoș ILIESCU

București
Nr. 1193/21.10.2014.

Lege privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European

- 1 republicare cu renumerotare M. Of. nr. 627/31 aug. 2012
Lege privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European
- 2 modificări prin L. nr. 187/2012 M. Of. nr. 757/12 nov. 2012 *la data de 1 februarie 2014, modifică art. 52 alin. (5), art. 53 lit. n) și r); abrogă art. 55-64*
Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal
Decizia ICCJ nr. 4/2014 - M.Of. nr. 434/13 iun. 2014
- 3 modificări prin O.U.G. nr. 4/2013 M. Of. nr. 68/31 ian. 2013 *prorogă termenul de intrare în vigoare a Legii nr. 134/2010 până la 15 februarie 2013*
Ordonanță de urgență privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe
aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 214/2013 M. Of. nr. 388/28 iun. 2013
- 4 modificări prin L. nr. 214/2013 M. Of. nr. 388/28 iun. 2013 *aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 4/2013*
Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2013 privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe
- 5 modificări prin O.U.G. nr. 4/2014 M. Of. nr. 111/13 feb. 2014 *modifică art. 11, art. 14 alin. (1) și (2), art. 15 alin. (1) - (5), art. 19 alin. (2), art. 34 alin. (1); abrogă art. 34 alin. (2) - (6)*
Ordonanță de urgență privind operaționalizarea Registrului electoral și pentru modificarea Legii nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, precum și unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Parlamentul European din anul 2014

1193

Lege privind organizarea și desfășurarea referendumului

Notă: (v. D.C.C. nr. 392/2007 - M. Of. nr. 325/15 mai 2007 - art. 11 alin. (3));

1	modificări prin O.U.G. nr. 92/2003 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea unor reglementări referitoare la organizarea și desfășurarea referendumului aprobată prin L. nr. 550/2003	M. Of. nr. 710/10 oct. 2003 M. Of. nr. 922/22 dec. 2003	modifică art. 30 alin. (1)
2	modificări prin L. nr. 550/2003 Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 92/2003 pentru modificarea și completarea unor reglementări referitoare la organizarea și desfășurarea referendumului	M. Of. nr. 922/22 dec. 2003	aprobă O.U.G. nr. 92/2003
3	modificări prin L. nr. 551/2003 Lege pentru modificarea art. 14 alin. (1) din Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului	M. Of. nr. 922/22 dec. 2003	modifică art. 14 alin. (1)
4	modificări prin O.U.G. nr. 99/2005 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului respinsă prin L. nr. 243/2006	M. Of. nr. 643/20 iul. 2005 M. Of. nr. 554/27 iun. 2006	modifică art. 12 alin. (1) lit. A; introduce lit h) la art. 12 alin. (1) lit. B
5	modificări prin L. nr. 243/2006 Lege privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2005 pentru modificarea și completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului	M. Of. nr. 554/27 iun. 2006	respinge O.U.G. nr. 99/2005
6	modificări prin D.C.C. nr. 567/2006 Decizia nr. 567 din 11 iulie 2006 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 12 alin. (1) din Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului	M. Of. nr. 613/14 iul. 2006	suspendă pentru 45 zile aplicarea prevederilor art. 12 alin. (1) (termenul se împlinește la data de 27 august 2006 după care operează prevederile art. 147 alin. (1) din Constituție)
7	admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 567/2006 Decizia nr. 567 din 11 iulie 2006 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 12 alin. (1) din Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului	M. Of. nr. 613/14 iul. 2006	art. 12 alin. (1)
8	modificări prin O.U.G. nr. 27/2007 Ordonanță de urgență privind stabilirea unor măsuri pentru organizarea referendumului național din data de 19 mai 2007 pentru demiterea Președintelui României aprobată prin L. nr. 65/2008	M. Of. nr. 278/25 apr. 2007 M. Of. nr. 237/27 mar. 2008	modifică art. 26 alin. (2), art. 27 alin. (1); introduce alin. (2_1) și (2_2) la art. 26, alin. (1_1), (1_2) și (1_3) la art. 27
9	modificări prin L. nr. 129/2007 Lege pentru modificarea art. 10 din Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului	M. Of. nr. 300/5 mai 2007	modifică art. 10
10	completat prin O.U.G. nr. 34/2007 Ordonanță de urgență pentru completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului aprobată prin L. nr. 276/2007	M. Of. nr. 317/11 mai 2007 M. Of. nr. 696/15 oct. 2007	introduce art. 43_1

11	admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 392/2007 Decizia nr. 392 din 17 aprilie 2007 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (3) din Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului	M. Of. nr. 325/15 mai 2007	<i>art. 11 alin. (3)</i>
12	modificări prin	D.C.C. nr. 392/2007 Decizia nr. 392 din 17 aprilie 2007 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (3) din Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului	M. Of. nr. 325/15 mai 2007	<i>suspendă, pentru o perioadă de 45 de zile prevederile art. 11 alin. (3) (termenul se împlinește la 30 iunie 2007, după care operează prevederile art. 147 alin. (1) din Constituție)</i>
13	modificări prin	L. nr. 276/2007 Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2007 pentru completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului	M. Of. nr. 696/15 oct. 2007	<i>aprobă O.U.G. nr. 34/2007</i>
14	modificări prin	L. nr. 65/2008 Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2007 privind stabilirea unor măsuri pentru organizarea referendumului național din data de 19 mai 2007 pentru demiterea Președintelui României	M. Of. nr. 237/27 mar. 2008	<i>aprobă O.U.G. nr. 27/2007</i>
15	modificări prin aprobată cu modificări și completări prin	O.U.G. nr. 103/2009 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului L. nr. 62/2012 completări prin	M. Of. nr. 656/2 oct. 2009 M. Of. nr. 247/12 apr. 2012	<i>modifică art. 5 alin. (2), art. 17 alin. (1), art. 20 alin. (1), art. 43_1; introduce alin. (3) și (4) la art. 11, art. 15_1; înlocuiește anexele nr. 2, 3 și 4</i>
16	modificări prin	L. nr. 62/2012 Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 103/2009 pentru modificarea și completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului	M. Of. nr. 247/12 apr. 2012	<i>aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 103/2009 și modifică art. 10, art. 11 alin. (3); introduce alin. (4) la art. 11</i>
17	modificări prin	L. nr. 76/2012 Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă	M. Of. nr. 365/30 mai 2012	<i>modifică, la 1 septembrie 2012, art. 19 alin. (2)</i>
<p>Notă: v.De la data intrării în vigoare a Codului de procedură civilă, referirile din cuprinsul actelor normative la hotărârea judecătorească "definitivă și irevocabilă" sau, după caz, "irevocabilă" se vor înțelege ca fiind făcute la hotărârea judecătorească "definitivă". În cuprinsul celorlalte acte normative în vigoare, sintagma "puterea de lucru judecat/puterea lucrului judecat" se înlocuiește cu sintagma "autoritatea de lucru judecat/autoritatea lucrului judecat"; Ori de câte ori prin legi și prin alte acte normative se face trimitere la Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale ori la "societatea comercială/societățile comerciale", după caz, trimiterea se consideră a fi făcută la Legea societăților nr. 31/1990 ori, după caz, la societatea/societățile reglementată/reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare".</p>				
18	modificări prin aprobată cu modificări și completări prin	O.U.G. nr. 41/2012 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului L. nr. 153/2012 completări prin	M. Of. nr. 452/5 iul. 2012 M. Of. nr. 511/24 iul. 2012	<i>modifică art. 10, art. 23, art. 26 alin. (1) și (2), art. 35; introduce alin. (2_1) și (2_2) la art. 25, alin. (1_1) la art. 26; înlocuiește anexele nr. 2, 3 și 4</i>
19	modificări prin	L. nr. 131/2012 Lege pentru modificarea art. 10 din Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului	M. Of. nr. 489/17 iul. 2012	<i>modifică art. 10</i>

- 20 modificări prin L. nr. 153/2012 M. Of. nr. 511/24 iul. 2012 *aprobă O.U.G. nr. 41/2012 și modifică art. 23, art. 26 alin. (1) și (2), art. 32 alin. (1), art. 34; elimină de la modificare art. 10*
- Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 41/2012 pentru modificarea și completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului
- 21 modificări prin O. U. G. nr. 44/2012 M. Of. nr. 606/23 aug. 2012 *prorogă termenul de intrare în vigoare a Legii nr. 134/2010 până la 1 februarie 2013*
- Ordonanță de urgență privind modificarea art. 81 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă
- aprobată prin L. nr. 206/2012 M. Of. nr. 762/13 nov. 2012
- 22 modificări prin L. nr. 187/2012 M. Of. nr. 757/12 nov. 2012 *la data de 1 februarie 2014, modifică art. 43_1 alin. (5), titlul cap. V, art. 50, art. 51 alin. (1) lit. a) și alin. (4), art. 59; introduce lit. f) la art. 49; abrogă art. 52-58*
- Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal
- Decizia ICCJ nr. 4/2014 - M.Of. nr. 434/13 iun. 2014
- 23 modificări prin O.U.G. nr. 4/2013 M. Of. nr. 68/31 ian. 2013 *prorogă termenul de intrare în vigoare a Legii nr. 134/2010 până la 15 februarie 2013*
- Ordonanță de urgență privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe
- aprobată cu modificări și L. nr. 214/2013 M. Of. nr. 388/28 iun. 2013 completări prin
- 24 modificări prin L. nr. 214/2013 M. Of. nr. 388/28 iun. 2013 *aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 4/2013*
- Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2013 privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe
- 25 modificări prin L. nr. 341/2013 M. Of. nr. 787/16 dec. 2013 *la 16 decembrie 2014 modifică art. 5 alin. (2), art. 7 alin. (2) partea introductivă, art. 12 alin. (2); introduce alin. (3) la art. 5*
- Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului

Lege privind Codul civil

A se vedea art. 1175 din D(L) 1655/1864 - ale cărui dispoziții au fost preluate de art. 1.289-1.294 din Codul civil, dispoziții care se aplică numai în cazul în care contractul secret este încheiat după intrarea în vigoare a Codului civil, conform art. 109 din L. nr. 71/2011. La data intrării în vigoare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, sintagma "contract comercial" sau "contracte comerciale" se înlocuiește cu sintagma "contract civil" sau, după caz, "contracte civile", iar sintagma "contracte sau acte de comerț", cu termenul "contracte". (D.I.C.C.J. nr. 4/2013 - M.Of. nr. 226/19 apr. 2013 (art. 396 - 404); DICCJ nr. 1/2014 - M.Of. nr. 283/17 apr. 2014; D.I.C.C.J. nr. 2/2014 - M.Of. nr. 411/3 iun. 2014

1 republicare cu renumerotare M. Of. nr. 505/15 iul. 2011
Lege privind Codul civil

La data intrării în vigoare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, sintagma "contract comercial" sau "contracte comerciale" se înlocuiește cu sintagma "contract civil" sau, după caz, "contracte civile", iar sintagma "contracte sau acte de comerț", cu termenul "contracte".

2 modificări prin L. nr. 60/2012 M. Of. nr. 255/17 apr. 2012 *modifică art. 658*
Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2011 pentru reglementarea unor măsuri necesare intrării în vigoare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil

Notă: v. La data intrării în vigoare a prezentei legi, în toate actele normative în vigoare, sintagma "serviciul/serviciile de stare civilă" se înlocuiește cu sintagma "serviciul public comunitar local de evidență a persoanelor/serviciile publice comunitare locale de evidență a persoanelor".

3 rectificare M. Of. nr. 246/29 apr. 2013 *rectifică art. 297 alin. (2) teza a doua*
RECTIFICARE

L. nr. 38/2008

M. Of. nr. 227/25 mar. 2008

Lege privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 183/2005 pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Ungare privind înființarea Fundației Publice Româno-Ungare "Gojdu", semnat la București la 20 octombrie 2005

1 promulgată prin D. nr. 372/2008 M. Of. nr. 227/25 mar. 2008

Decret pentru promulgarea Legii privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 183/2005 pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Ungare privind înființarea Fundației Publice Româno-Ungare "Gojdu", semnat la București la 20 octombrie 2005

Lege pentru alegerea Președintelui României

La data intrării în vigoare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009, articolele nr. 26_3 -26_9 din Legea nr. 370/2004, astfel cum a fost modificată și completată prin O.U.G. nr. 95/2009- M.Of. nr. 608/ 3 sep. 2009, se abrogă

- 1 republicare cu renumerotare M. Of. nr. 650/12 sep. 2011
Lege pentru alegerea Președintelui României
- 2 modificări prin L. nr. 76/2012 M. Of. nr. 365/30 mai 2012 *modifică, la 1 septembrie 2012, art. 6 alin. (6), art. 25 alin. (2), art. 47 alin. (11) și (12), art. 68 alin. (2) și (3)*
Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă
- Notă: v.De la data intrării în vigoare a Codului de procedură civilă, referirile din cuprinsul actelor normative la hotărârea judecătorească "definitivă și irevocabilă" sau, după caz, "irevocabilă" se vor înțelege ca fiind făcute la hotărârea judecătorească "definitivă". În cuprinsul celorlalte acte normative în vigoare, sintagma "puterea de lucru judecat/puterea lucrului judecat" se înlocuiește cu sintagma "autoritatea de lucru judecat/autoritatea lucrului judecat"; Ori de câte ori prin legi și prin alte acte normative se face trimitere la Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale ori la "societatea comercială/societățile comerciale", după caz, trimiterea se consideră a fi făcută la Legea societăților nr. 31/1990 ori, după caz, la societatea/societățile reglementată/reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare".
- 3 modificări prin O. U. G. nr. 44/2012 M. Of. nr. 606/23 aug. 2012 *prorogă termenul de intrare în vigoare a Legii nr. 134/2010 până la 1 februarie 2014*
Ordonanță de urgență privind modificarea art. 81 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă
aprobată prin L. nr. 206/2012 M. Of. nr. 762/13 nov. 2012
- 4 modificări prin L. nr. 187/2012 M. Of. nr. 757/12 nov. 2012 *la data de 1 februarie 2014, modifică art. 15 alin. (3), art. 51 alin. (5), titlul cap. IV, art. 55 lit. n) și r), art. 64; introduce lit. r_1) la art. 55*
Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal
Decizia ICCJ nr. 4/2014 - M.Of. nr. 434/13 iun. 2014
- 5 modificări prin O.U.G. nr. 4/2013 M. Of. nr. 68/31 ian. 2013 *prorogă termenul de intrare în vigoare a Legii nr. 134/2010 până la 15 februarie 2013*
Ordonanță de urgență privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe
aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 214/2013 M. Of. nr. 388/28 iun. 2013
- 6 modificări prin L. nr. 214/2013 M. Of. nr. 388/28 iun. 2013 *aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 4/2013*
Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2013 privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe
- 7 modificări prin O.U.G. nr. 4/2014 M. Of. nr. 111/13 feb. 2014 *modifică art. 7, art. 8, art. 10, art. 11, art. 32 alin. (2), art. 55 lit. e)*
Ordonanță de urgență privind operaționalizarea Registrului electoral și pentru modificarea Legii nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, precum și unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Parlamentul European din anul 2014

modifică art. 2 alin. (1) lit. d), art. 5 alin. (1), art. 12 alin. (3), art. 17 alin. (1) lit. f), art. 21 alin. (3), art. 27 alin. (1), art. 32 alin. (2), art. 43 alin. (4), art. 44 alin. (4), art. 66 alin. (5), art. 70 alin. (5);

introduce lit. e) la art. 2 alin. (1), alin. (5_1) la art. 21, lit. b_1) la art. 24 alin. (4), alin. (3_1) la art. 27, alin. (4) și (5) la art. 45, alin. (5_1) și (5_2) la art. 66, alin. (3_1) la art. 67;

abrogă art. 10 alin. (2), art. 11;

sintagma "formațiuni politice reprezentate în Parlament" se înlocuiește cu "partide politice parlamentare"